

Asia: VN/34178/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tuloverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta luonnollisten henkilöiden omaisuuden arvonnousutulon johdosta määrättävän veron käyttöönottamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kuntaliitto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitykseen liittyen arvonnousutulon johdosta määrättävän veron käyttöönottamiseksi tuloverolaissa ja eräissä muissa laeissa. Esityksen mukaan lait tulisivat voimaan vuoden 2023 alusta ja ne tulisivat sovellettaviksi vuodelta 2023 toimitettavassa verotuksessa.

Hallituksen esitys on laadittu edistämään Marinin hallituksen hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti kansainvälisen veronkierron ja aggressiivisen veronkierron vastaisia toimia. Esityksen mukaisesti Suomessa tulisi ns. laskennallisen luovutusvoittoverotuksen kohteeksi arvonnousut, jotka kertyvät verotuksen piiriin kuuluvien verovelvollisten rajattuun varallisuuteen. Sääntelyn piiriin kuuluisi lähtökohtaisesti irtain omaisuus kuten osakkeet, osuudet, sijoitusrahasto-osuudet ja vastaavat arvopaperit. Arvonnousuverotuksen ulkopuoliseksi varallisuudeksi esitetään säädettäväksi kiinteistöt ja vastaavasti asunto-osakeyhtiöiden tai vastaavien omistukseen liittyvät osakkeet.

Arvonnousuvero kohdistuisi vähintään 500.000 euron suuruisiin varallisuuseriin ja niin että ko. omaisuuden laskennallisen luovutusvoiton tulisi olla vähintään 100.000 euroa.

Esitetyllä sääntelyllä tavoitellaan esitysluonnoksen vaikutusarvioiden mukaan 0-70 miljoonan euron maksuunpantua veron määrää. Veron fiskaalinen vaikuttavuus olisi alun alkaen hyvin vaatimaton. On syytä sen sijaan kiinnittää huomiota eritoten esitetyn muutoksen laajempiin taloudellisiin vaikutuksiin. Ulkomaisen työvoiman saatavuuteen saattaa vaikuttaa merkittävämmiin kuin pelkästään veroasteen osalta esitetystä sääntelystä seuraavat ilmoittamiseen liittyvät hallinnolliset velvoitteet, joiden ajallinen kattavuus olisi esityksen mukaisesti epäedullinen verrattuna joihinkin

merkittäviin referenssivaltioihin. Uumoiltujen fisikaalisten vaikutusten ollessa vaatimattomia on syytä antaa korostetusti painoarvoa Suomen houkuttelevuuteen ulkomaisen työvoiman suhteen, oli kyse sitten ns. avainhenkilöistä tai vaikkapa sosiaali- ja terveystalouteen tarvittavan henkilöstön saatavuudesta.

Tarkastellessa nimenomaan Suomeen tulevaa ulkomaista työvoimaa määrä-aikaisilla, joidenkin vuosien komennuksilla, kiinnittyy huomio verotuksen kohdistumisen sattumanvaraisuuteen varallisuuserien arvomuodostuksen volatiiliin luonteen johdosta.

Kansainvälisen vertailun, jota esityksessä on käsitelty, ongelmana on vertailtavuuden puutteellisuus. Suomessa on vallalla kattava veropohja erilaisten luovutusten ja arvonnousujen osalta, kun taas monessa valtiossa ns. arvonnousuverolla paikataan keskeisiä aukkoja kansallisessa veropohjassa.

Kansainvälisessä kontekstissa esitetyn sääntelyn ongelmat liittyvät myös verotuksen hallinnointiin verotusvaltojen kesken ja esimerkiksi varallisuuden arvostamiseen ja arvonnousujen ajoittumiseen liittyviin erimielisyyksiin ja niiden ratkomiseen. Esityksen tietojen mukaisesti, siis käyttäytymisvaikutuksia huomioimatta, on vaikea kuvitella aikaansaattavan järjestelmää, joka toteuttaisi verotuksen tehokkuusperiaatetta.

Esityksen mukainen sääntelykokonaisuus ns. arvonnousuveron käyttöönottamiseksi luonnollisten henkilöiden osalta ei ole perusteltavissa taloudellisessa tarkastelussa.

Montell Pekka
Suomen Kuntaliitto ry